

Dzięk

8 stron
tena 10 gr

Pomorzana

DRAZ WYDAWNICTWA:

DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY — GAZETA GDANSKA
DZIEŃ KOCIEWSKI — GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA
DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMINSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — —REDAKCJA: Toruń, ul. Bydgoska 56, telefony 29-90, 29-01, 29-02, 29-50 (nocny). — ADMINISTRACJA: Toruń, ulica Bydgoska 56, telef. 29-76
(kierownik administracji). — FILIA ADMINISTRACJI: Toruń, ulica Szeroka 42 I. piętro, telefon 29-80 — P. K. O. 206.874.Federacja Pomorskich Obrońców Ojczyzny, posłuszna obowiązkom -
czujną pełni straż nad polskim morzemImponujący doroczny Walny Zjazd delegatów Federacji Polskich
Obrońców Ojczyzny w Toruniu

Stolica województwa pomorskiego gościła w dniu wczorajszym w swych murach delegatów Pomorskiej Federacji Obrońców Ojczyzny, którzy przybyli do Torunia na swój doroczny walny zjazd.

Sejmik Pomorskiej Federacji nie tylko miał na widoku dokonanie organizacyjnego

wijają się szyki umundurowanych oddziałów rezerwistów oraz pokrewnej organizacji Przystosobienia Kolejowego, a na końcu delegaci w ordynku czwórkowym maszerują przez miasto do Domu Społecznego, ażeby tu spełnić jeden ze swych dorocznych obowiązków organizacyjnych.

powiatowy i grodzki p. Bruniewski, wojew. kmdt PP p. insp. Nowodworski, dyr. Chwałobogowski oraz delegaci Starosty Krajowego, prezydenta miasta oraz prezesa wielu organizacji społecznych. Wśród delegatów zauważyliśmy p. wicewojewodę Szczepańskiego.

Sala naladowana ciszą oczekiwania. Za chwilę ma się odbyć jeden z uroczystych aktów w życiu Federacji.

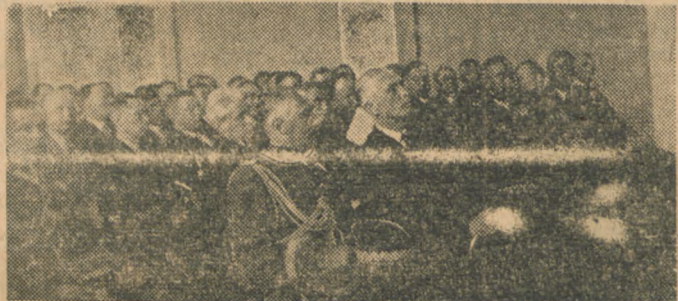
Wreszcie w atmosferze skupionego nastroju padają pierwsze słowa zagajenia. Mówi prezes Federacji senator dr. Siudowski.

„Otwieram zjazd Pomorskiej Federacji Polskich Obrońców Ojczyzny. Obrady te — mówi p. senator — mają pierwszorzędne znaczenie dla przyszłych prac naszej organizacji. Państwo nasze, ugruntowane ręką nieśmiertelnego Wodza potrzebuje zwartości i spójności. Warcholstwo godzi w był

Państwa. Praca i wiara niezłomna w nie-
spożyte siły narodu — oto cechy rzeczywistego obywatela-Zołnierza.

Końcowy okrzyk na cześć Pana Prezydenta Rzplitej Ignacego Mościckiego i Marszałka Śmigłego Rydza zebrani podchwytują trzykrotnie zdecydowanym, żołnierskim głosem.

Po czym przewodniczący wita p. ministra Raczkiewicza Wojewodę Pomorskiego, p. inspektora armii gen. Bortnowskiego, delegata Zarządu Głównego Federacji Bergera, płk. Matzenauera, jako przedstawiciela d-cy OK VIII. Powitaniom tym towarzyszą gromkie oklaski i brawa. Po odczytaniu kilku depeesz, jak od ks. Biskupa dr. Okoniewskiego (na sali oklaski) — następuje chwila zwartej uwagi, bo oto wstaje p. minister Raczkiewicz i równym, spokojnym a sugestywnym głosem zaczyna:

FRAGMENT OTWAR-
CIA ZJAZDU.

Na zdjęciu p. wojewoda pomorski min. Raczkiewicz, inspektor armii gen. Bortnowski, wicewoj. Szczepański, płk. Matzenauer, starosta Bruniewski.

obowiązku wyboru nowych władz związkowych, ale co ważniejsze — zadaniem jego było nakreślenie zasadniczych linii prac na rok bieżący i następny.

Ponadto walny zjazd Federacji, w obliczu doniosłych zagadnień bieżącej chwili, miał zademonstrować swą gromadzką solidarność, określić swe nieprzejednane i bezkompromisowe stanowisko wobec odśrodkowych prądów, godzących w całość i w siłę Rzplitej. Zjazd ten był niejako próbny alarmem, mającym na celu wykazanie sprawności organizacyjnej, gdy chodzi o mobilizację woli zbiorowej na drodze urzeczywistniania tych haseł i tych wytycznych, które nam w testamencie przekazał Ojciec Ojczyzny Wielki Józef Piłsudski.

I w tej mierze wczorajszy zjazd Federacji postawił jeden ze słupów orientacyjnych na szlaku, który wiedzie ku takiej Polsce, o jakiej zawsze marzył On, nieopłakanej pamięci Wódz i Mądry Nauczyciel społeczeństwa polskiego Józef Piłsudski.

Niedziela, dzień 6 czerwca był słonecznym uśmiechem od samego rana.

W murach prastarego, sędziwego Torunia przebywają wierni uczniowie, nieodstępni, towarzysze, zdecydowani wyznawcy zasad swego Wodza. A więc delegaci organizacji: Legionistów, Peowiaków, Związku Oficerów, Podoficerów Rezerwy, Rezerwistów, Powstańcy i Wojacy, Inwalidzi, Związek Marynarzy, Oficerowie w stanie spoczynku. Wszystko, co kiedyś mundur nosiło w armii czynnej, wszystko co w jednej chwili ten mundur włożyło gotowe na pierwszą wielką potrzebę — przybyło do Torunia, aby radzić nad sprawą wielką i ważną.

Od Boga poczynają. W kościele garnizonowym ks. prałat Kroczyński na intencję pomysłnych obrad odprawia Mszę św. Słowa, jakie powiedział z ambony do Obrońców Ojczyzny, zapadły głęboko w serca zebranych w kościele wiernych.

Po nabożeństwie formuje się pochód na czele z orkiestrą i sztandarami poszczególnych organizacji, wchodzących w skład Federacji. Prezydium Federacji — prezes dr. Siudowski, I wicepr. nac. Grzanka, komendant Cerkiewicz składa wieniec przed pomnikiem Marszałka Piłsudskiego. Chwila solennej i skupionej ciszy. I wreszcie roz-

Pochód liczny.

Idzie sam kwiat obywateli z całego Pomorza, którzy swą powinność żołnierską spełnili, ale którzy zawsze, posłuszni świętemu prawom Ojczyzny, gotowi stanąć na Jej pierwsze zawołanie.

Sala Domu Społecznego nabita delegatami do ostatniego miejsca. Przy stole przewodniczącym po bokach popiersia Marszałka

Słubujemy Ci, Komendancie...

Panie Generale, Panie Prezesie, Panowie i Koledzy!

„Niejako obey i daleki Wam, ale jako Wasz Kolega staję w dniu dzisiejszym wśród Was, jako jeden z tych licznych, którym dane było pracować nad zrealizo-

którym dane było wywalczyć ojczyznę był niepodległej.

Panowie, jako Wojewoda Pomorski — muszę Wam nakreślić te zadania w paru słowach, które mamy do spełnienia na tej ziemi, która jest zapleczem morza polskiego.

Zadanie to streszcza się w krótkich słowach, w krótkich, ale jakże zwartych, a które niewątpliwie muszą znaleźć zrozumienie wśród wszystkich bo są proste i jasne, jak prosta i jasna jest decyzja żołnierska, jak prosta i jasny jest rozkaz i każdy czyn żołnierski.

Pomorzanie musi stać się prowincją, w której harmonijnie będą biły serca wszystkich, w której harmonijnie będą prowadzone prace wszystkich świadomych Polaków nad umocnieniem tego obojczy, któremu Rzplita powierzyła swoją skarbnicę — Morze!

Nie wolno nam jest utracić nic z naszego wysiłku, abyśmy nie stanęli w przyszłości pod zarzutem, żeśmy coś z naszego obowiązku nie wykonali. My wszyscy, bez względu na stanowisko jakie zajmujemy w pracy społecznej, czy na roli, w rzemiośle, w przemyśle czy w kupiectwie, wszyscy powinniśmy nie tylko Narodowi naszemu, ale całemu światu być przykładem jak należy spełnić wielkie zadania, które przed nami stoją.

Muszę wyrazić wśród Was przekonanie, że ten Związek, który Wy tworzyście, ten Związek, który czasy przeszłych walk o niepodległość Polski wiąże z teraźniejszą Polską i przyszłym Jej rozwojem, że Wy będziecie zawsze tą pierwszą kadrową, która wspólnie ramie przy ramieniu będzie szła przy realizowaniu tych zadań, które Państwo i Naród przed nami będą stawiali.

Panowie, Twórcy naszej niepodległości, największy z Polaków, jakże dokładnie wyczuł i zrozumiał zalety i wady swego Narodu, który zdolny jest do ofiary krwi, ale któremu z takim trudem przychodzi ofiara zespolonej pracy.

Powinniśmy wytworzyć taką atmosferę, powinniśmy doprowadzić stan naszych serc i umysłów do tego, abyśmy dali zaprzeczenie tej wadzie naszego narodu, abyśmy mogli w dowód wdzięczności naszemu Wodzowi złożyć Mu ten dar wielki, abyśmy mogli zameldować przed Cieniem Wielkiego Wodza:

Komendancie, słubujemy Ci, że ramie przy ramieniu będziemy iść, aby prowadzić Polskę wzwyż do świetlanej przyszłości.

(Zakończenie na str. 2)

Fragmenty zjazdu Federacji w Toruniu

Składanie wienca u stóp pomnika Marszałka J. Piłsudskiego. Przemarsz delegatów z pocztami sztandarowymi przez ulice Torunia.

Piłsudskiego stanęły poczty sztandarowe. Przed stołem obrad dwa fotole, oczekujące na przedstawiciela władzy państwowej i wojskowej.

Godz. 11. Na salę wkracza w asyście swej świty urzędowej najwyższy na Pomorzu przedstawiciel władzy p. minister Raczkiewicz, Wojewoda Pomorski. Obok niego zasiada inspektor armii p. generał Bortnowski. Następnie delegat zarządu głównego Federacji z Warszawy p. Berger, delegat d-cy OK VIII p. płk. Matzenauer, starosta

waniem idei i — powiedzmy — tych marzeń, które wypielegnowaliśmy w naszych sercach jeszcze za lat naszej pierwszej młodości, za lat naszego dzieciństwa.

Staję wobec Was wszystkich ideowych obywateli, którzy brali udział w walce o niepodległość Państwa i Narodu. Staję wśród Was, przedstawicieli Armii Rezerwowej, która ma służyć zadaniu mocnego zaplecza w obronie Państwa. Staję świadom tego, że wy jesteście tą wielką Różnią rozlaną po całej Rzeczplitej i jednocześnie tą rodziną mocno zespoloną duchem, gdyż W należyście do tych szczęśliwych,

